

Toronto, 2. märtsil 1965. a.

Armas Herman Rajamaa!

Sinu viimaseid kirjast on mõningad nädalad möödunud. Kaljaks ei saanud ma otsusele vastata. Põhjused olid mitmesugused. Õpetajate ühingu ei olnud raha ja Eesti Tabariigi aastapäev oli ees. Õpilased saavad sümboolsed poolaasta kohta Tabariigi aastapäevaks. Nüüd siis on raha jälle kogutud ja see lubati ära saata lähimate päevade jooksul hr. Juno siinle. Andsin üle sinu kirja Õpetajate ühingu ühes minu "väikese noomitusega".

Paar päeva tagasi saabusid minu siinle 30 eks. Täienduskoolide tööpõllult IV, millel lähematel päevadel edasi annan Õpetajate ühingu.

Mis puutub proua H. Leivati õpiku koostamisega, siis lasin tema käsikirja arvustada praost Em. Lepikul ja tema abikaasal. Selle tagajärjel tegin valokuvaga kurtutasin tema käsikirjast üle 50 pala, nende hulgas 11 pr. Leivati enda õppepala. Tema stiil on kuidagi halvem, mõnel juhul jällegi superlatiivides loodust kirjeldav, vähe otsest tegevust ja liialt silmuahvatavalt moraalitsem. See kõik jätab kuidagi tühja tunde. Moraali pealeseurumise lastele annab vastupidise tulemuse. Paremad on ilu

Isandi jutud. Neis on rohkem tegevust ja  
väikese huumori, mis tegelab elevust lastes.  
Ma ei tea, kuidas me selle õpikuga üldse hakk-  
kama saame. Olen juba kahetsunud, et võtsin  
endale samase lühematüülsaude. Proovis teinud  
oli muudugi tugevust ära, kui selle teatavaks tegin,  
kuid mul ei jäänud ja muud teid üle.

Näüd tundub, et selles on vähe materjali.  
Ma mõtlesin, et kas oleks võimalik võtta pala  
sinn õpikust "Suurkeele loomik I" sinna sisse võtta,  
näiteks faan "Isik" "Hendik" "Parigae" "Suurkadil"  
"Vallastest", laste maailmast "Väike näinajama" P. Lauri  
"Sõit päitakil" "Parigae" "Lühavõtte kodus" ja veel võib  
olla mõned väiksemad palad ehk lühelused. Need  
on ilusad jutud ja rihastaksid meie õpikut.  
Ma palun, kirjutada selle kohta oma arvamuse.

Sooviks on ja anda parimat meie õppivale noorsoole.  
Tõpaks, tulevust käesoleva aasta suvel Stockholmis.  
Sooviks on saada näha oma vanemat venna Arnoldi,  
kes elab oma perekonnaga Stockholmis. Oleksin  
sääls umbes 22. juulist kuni 8. augustini. Lemmik  
lähed küll 20. juulil Montrealist, kuid Kopenhaageni.  
Läält sõidate edasi raudteel. Tahau lühikest aega  
Helsingis peatuda. Tagasisõidul kavatsen sõita  
ite Göteborgi Kopenhaageni. Oleks hea, kui saaksin  
sel vahemikul sin, hr. Järest ja hr. Järnast kohata.  
Sääls oleks rohkem aega mõtteid vahetada  
nii koolitööstuse kui ka teiste nähtete üle  
meie rahvuslike elus. Kuis elab koolitööstus Mart  
Raad? Oleks huvitav vahetada kohata, kui see  
võimalik. Mul on Stockholmis veel teisi tuttavaid  
keda oleks roõm näha, nagu dr. Kinnapõis, minu  
endine õpilane Villeen Muid jne.

Kiri on juba kogenud. Palun, vabanda!

Parimate soovidega

Armu Orvas